

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

KØGE BRO

KØGE KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	18.06.2020
Besigtiget af:	Lisbeth Pepke
Journalnummer:	20/07226
Kommune:	Køge Kommune
Adresse:	Brogade 0, 4600 Køge
Betegnelse:	Køge Bro
Fredningsår:	1918
Omfang:	<i>Broen (1633 af Hans II van Steenwinckel, udvidet i bredden i 1802, 1923, 1935 og 1994. Fredet 1918.</i>

BYGNINGSBESKRIVELSE

Køge Bro er adgangen til Køge gamle bymidte fra syd. Broen fører over Køge Å, som er 20 km lang og har sit udspring godt 15 km vest for Køge, nordvest for Slimminge mellem Bjæverskov og Ringsted. Åens slyngede forløb afgrænser Køge by mod syd, inden den løber ud gennem havnen i Køge Bugt. Langs åen løber der på bysiden en befærdet vej, Fændediget, som fører ud til byens østside.

Ved brofæstet ind mod byen er der anlagt en art rundkørsel, som formidler mødet mellem Køges ældste hovedgade, Brogade, og Fændediget. Ved rundkørslen drejer vejen skarpt hen over broen og fortsætter mod syd til endnu en rundkørsel, hvor Brogade møder Blegdammen, Søndre Allé og Strandvejen.

Broens nuværende opbygning er et resultat af en ændring af åens tidligere S-slyngede gennemløb under broen til et mere lige løb samt en udvidelse af vejbanen, der fandt sted omkring 1994. Selve brokonstruktionen er udført i jernbeton, men broens facadesten, der består af stokhuggede kvadre med rundede dæksten af granit, er flere hundrede år gamle, fordi de er genbrugt fra de tidligere broforløb. En række granitborner langs kanten af broen, seks på vestsiden og fire på østsiden, bærer et kraftigt smedejernsgelænder. Langs Fændediget på den østre side er der dog et nyere stålrækværk. Selve brobuen er nærmest kurvehanksbuet og indrammet af store stiksten.

Belægningen på broen består i dag af små, mørke brosten med lyse brosten ved fodgængerovergangene. Brolægningen afgrænses mod de asfalterede tilkørselsveje med traditionelle chaussésten.

— BYGNINGSHISTORIE

Broen er dateret tilbage til 1633 som et værk af arkitekt og billedhugger Hans II van Steenwinckel (1587-1639). Den vestlige brofacade har inskriptionen og kongemonogrammet ”CVII” og ”1802”, da broen blev udvidet til at være 4,5 m bred – og måske forsynet med de nuværende brovanger af granit. Det var denne bro, der blev fredet i 1918. På den østlige brofacade er navnet ”KIØGEBROE” indhugget.

Af hensyn til den voksende trafik blev Køge Bro i 1923 først udvidet til 10,5 m og siden i 1935 udvidet til 14 m. Udvidelserne skete i begge tilfælde ved flytning af den østre facade. I forbindelse med den sidste udvidelse blev den nordøstre fløj fjernet og erstattet af det nuværende stålværn mod åen.

— KILDER

Køge Arkiverne

Bevaringsværdige huse i Køge, 1978

Slots- og Kulturstyrelsens byggesagsarkiv

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Broen markerer med sin placering og iøjnefaldende udformning indgangen til Køge bys historiske bebyggelse og er dermed en værdifuld del af det historiske miljø på stedet. Det understreges af de materialer, som broens facader er gjort af, granitkvadre, stiksten og borner af granit.

Hertil knytter belægningen sig, idet brostenene og chaussestenene også er af granit, ligesom deres ru overflade svarer til broens knubbede sten.

Broen fastholder, trods udvidelserne særligt i nyere tid, indgangen til Brogade, som fører lige ind til Køges torveplads.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi for Køge Bro ligger i, at den fra gammel tid har været overgangen over Køge Å. Broens navn er indhugget i stenene på vestsiden, og på østsiden står dateringen 1802 og Christian

den syvendes monogram, ”CVII”, som minde om en af de tidlige udvidelser.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi for Køge Bro knytter sig til dens materialitet med stokhuggede granitkvadre med tilhørende afgrænsninger mod åens vand med borner og smedejernsrækværk. Bromurenes massive facadeudtryk og den lave brobue understreger tyngden i konstruktionen.

Belægningen med brosten og chaussesten harmonerer med broens stenkædning og markerer tydeligt broens udstrækning og afslutning mod de tilstødende veje og gader.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier for Køge Bro ligger dels i broens flere hundrede år gamle placering, dels i dens traditionelle udformning med granitkvadre og belægning af brosten og chaussesten. Stenbornerne med gelænder mellem er også en del af de bærende fredningsværdier.

— ANBEFALINGER

Ingen angivet.